

คำวินิจฉัย

เรื่องแดงที่ อธ. ๑๓/๒๕๖๘

เรื่อง

คำสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน

กฎหมาย กฎ

พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๕ มาตรา ๑๓๖ (๑)

ระเบียบ ก.ตร. ว่าด้วยวิธีการเสริมสร้างและพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีวินัย และป้องกันมิให้ข้าราชการตำรวจกระทำผิดวินัย พ.ศ.๒๕๖๗ ข้อ ๕ วรรคสอง

แม้ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษไล่ออกจากราชการ กรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง โดยต้องหากติอาญาข้อหาเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ขณะผู้อุทธรณ์ กระทำผิดเป็นผู้ป่วยจิตเวชมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยถูกทหารประเทศเพื่อนบ้านจับตัว ไปสอบสวน โดยวิธีทรมานทำให้มีพฤติกรรมเปลี่ยนไปจากเดิม ข้อมูลจากประวัติราชการปรากฏว่า ผู้อุทธรณ์เป็นผู้ตั้งใจปฏิบัติราชการและไม่เคยรับโทษทางอาญาและวินัยอื่นใด และก่อนเกิดเหตุ ไม่ปรากฏประวัติการใช้ยาเสพติดหรือรักษาอาการทางจิตมาก่อน ประกอบกับการดำเนินการ ทางวินัยต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น มูลเหตุชกแจงใจ ผลกระทบที่เกิดจากการกระทำ ผู้บังคับบัญชาจึงชอบที่จะสั่งให้ผู้อุทธรณ์ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๑๓๖ (๑)

เรื่องอุทธรณ์

ผู้อุทธรณ์ อุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค.ตร. กรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

โดยต้องหากติอาญา ข้อหาเมื่อยาเสพติดให้โทษประเภทที่ ๑ (เมทแอมเฟตามีน) ไว้ในครอบครอง โดยไม่ได้รับอนุญาตและเสพยาเสพติดให้โทษประเภทที่ ๑ (เมทแอมเฟตามีน) พฤติการณ์แห่งคดี เนื่องจากผู้อุทธรณ์เข้ารับการรักษาตัวด้วยอาการป่วยทางจิตเวชที่โรงพยาบาลและเจ้าหน้าที่ โรงพยาบาลได้ตรวจพบสิ่งของบรรจุอยู่ในหลอดคล้ายกับยาเสพติด จึงมีการดำเนินคดีอาญาและ ตั้งคณะกรรมการสอบสวนความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ผู้อุทธรณ์รับสารภาพ คดีอาญาศาลพิพากษา ลงโทษจำคุก ๑ ปี ๑๖ เดือน และปรับ ๖๐,๐๐๐ บาท ส่วนทางวินัยถูกลงโทษไล่ออกจากราชการ ผู้อุทธรณ์ชี้แจงว่าสาเหตุที่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดและมีอาการป่วยทางจิตเป็นผลมาจากการปฏิบัติหน้าที่ เมื่อครั้งปฏิบัติหน้าที่ลาดตระเวนหาข่าวในปี ๒๕๕๒ ได้พลัดหลงกับชุดปฏิบัติการ และถูกทหารของประเทศเพื่อนบ้านจับกุมตัวไป ถูกทรมานบังคับให้ใช้ยาเสพติดโดยถูกฉีดสารเสพติด เข้าเส้นเลือด หลังจากได้รับการช่วยเหลือปล่อยตัวออกมามีอาการป่วยทางจิตเวช แต่ต้นสังกัดขณะนั้น แจ้งแพทย์ว่าเป็นอาการพิษสุราเรื้อรังไม่ได้แจ้งสาเหตุที่แท้จริง กระทั่งกลายเป็นผู้ติดยาเสพติด จนถึงขั้นควบคุมจิตใจตนเองไม่ได้และเป็นมาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ก่อนเกิดเหตุอาการกำเริบ จึงเข้ารับการรักษาตัวที่โรงพยาบาล ขอให้ลดโทษเป็นปลดออกจากราชการหรือลงโทษสถานเบา

คำวินิจฉัย   ก.พ.ค.ตร. พิจารณาแล้วเห็นว่า แพทย์ผู้รักษาผู้อุทธรณ์ให้การว่าผู้อุทธรณ์มีอาการทางจิตไม่สามารถรู้ผิดชอบได้เช่นคนปกติ และจากการแสวงหาข้อเท็จจริงของกรรมการเจ้าของสำนวนมีพยานหลักฐานว่า ผู้อุทธรณ์ถูกทหารประเทศเพื่อนบ้านจับกุมตัวไปสอบสวนด้วยวิธีทรมาน จึงมีพฤติกรรมเปลี่ยนไปจากเดิมหลังจากได้รับการปล่อยตัวออกมานั้น เป็นความจริงประกอบกับจากการไต่สวนข้อเท็จจริงแพทย์กลุ่มงานจิตเวชและยาเสพติดโรงพยาบาลตำรวจได้ให้ความเห็นว่า การถูกทรมานร่างกายดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อจิตใจประกอบกับการถูกฉีดยาเสพติดเข้าสู่ร่างกาย ถือเป็นวิธีการใช้สารสำหรับกรณีที่มีการเสพติดขั้นรุนแรง ไม่ใช่วิธีเริ่มต้นการใช้สารเสพติดตามวิธีปกติทั่วไป ส่งผลให้สมองส่วนควบคุมอารมณ์ทำงานไม่สมดุลกับสมองส่วนที่ใช้เหตุผลจนทำให้เกิดโรคติดสารเสพติด ซึ่งถือเป็นโรคเรื้อรังและมีโอกาสกลับมาใช้ซ้ำ อีกทั้งก่อนเกิดเหตุไม่ปรากฏว่ามีประวัติการใช้สารเสพติดหรือรักษาเรื่องอาการป่วยทางจิตมาก่อน จึงมีความเชื่อมโยงว่าการที่ผู้อุทธรณ์ใช้สารเสพติดมาจากเหตุการณ์ที่ถูกจับกุมตัวไป เป็นผลสืบเนื่องมาจากการปฏิบัติราชการออกหาข่าวตามแนวพรมแดน ระหว่างราชอาณาจักรไทยและประเทศเพื่อนบ้าน พฤติการณ์และการกระทำของผู้อุทธรณ์ที่เกิดขึ้น จึงมิได้เกิดจากเจตนาในการกระทำผิดเหมือนคนปกติทั่วไป แต่เกิดจากอาการป่วยทางจิตที่ได้รับผลจากการถูกจับไปทรมานและมีการฉีดยาเสพติดเข้าเส้นจนทำให้กลายเป็นผู้ติดยาเสพติดจนถึงขั้นควบคุมจิตใจตนเองไม่ได้ และเป็นมาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ซึ่งระเบียบ ก.ตร. ว่าด้วยวิธีการเสริมสร้างและพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีวินัยและป้องกันมิให้ข้าราชการตำรวจกระทำผิดวินัย พ.ศ.๒๕๖๗ ข้อ ๕ วรรคสอง กำหนดว่า ในการดำเนินการทางวินัยให้คำนึงถึงข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ความประพฤติและการปฏิบัติที่ผ่านมาของผู้กระทำผิด มูลเหตุจูงใจสภาพแวดล้อม ความรู้สำนึกในการกระทำและแก้ไขเยียวยาผลร้ายหรือผลกระทบหรือความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำประกอบกัน และมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหามากกว่าการลงโทษ อาการป่วยจิตเวชดังกล่าว หากผู้บังคับบัญชาเอาใจใส่ตามสมควรย่อมควรทราบถึงอาการป่วยดังกล่าว และควรตรวจสอบว่าจะมีแนวโน้มเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดหรือไม่ เพื่อแก้ไขปัญหามากกว่าการลงโทษ การที่ผู้อุทธรณ์กระทำผิดตามที่ถูกกล่าวหาเป็นการกระทำผิดในสภาวะที่จิตไม่ปกติเช่นบุคคลทั่วไป การพิจารณาลงโทษต้องพิจารณาถึงเจตนาในการกระทำผิดเพื่อส่งลงโทษให้ได้สัดส่วนกับการกระทำผิด เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าผู้อุทธรณ์มีอาการเจ็บป่วยจากการถูกจับตัวไปทรมานและการเจ็บป่วยถึงขั้นที่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการของตนได้โดยสม่ำเสมอ จึงสามารถนำข้อเท็จจริงดังกล่าวมาพิจารณาประกอบการลงโทษหรือดำเนินการ

กับผู้อุทธรณ์ให้เหมาะสมได้ อีกทั้งเมื่อพิจารณาจากประวัติการรับราชการของผู้อุทธรณ์ ปรากฏว่าผู้อุทธรณ์เป็นผู้ตั้งใจปฏิบัติราชการและไม่เคยได้รับโทษทางอาญาหรือวินัยอื่นใด และก่อนเกิดเหตุไม่ปรากฏว่ามีพยานหลักฐานที่แสดงถึงประวัติการใช้สารเสพติดหรือรักษาเรื่องอาการป่วยทางจิตมาก่อน การที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากผู้อุทธรณ์ออกจากราชการ จึงเป็นการใช้ดุลพินิจที่ไม่เหมาะสม

จึงวินิจฉัยยกเลิกคำสั่งลงโทษไล่ออกและให้ออกคำสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๑๓๖ (๑)